

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ

КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АНАЛІТИЧНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ №15/2024

Щодо вчинення нотаріальних дій в умовах збою/кібератаки в роботі єдиних та державних реєстрів Міністерства юстиції України

Відповідно до підпункту 7 пункту 1 Постанови Кабінету Міністрів України від **28 лютого 2022 року № 164** визначений законодавством строк для внесення нотаріусом відомостей до єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції, **продовжується** на підтверджений державним підприємством «Національні інформаційні системи» час їх неналежного функціонування. Окрім цього внесено відповідні зміни до нормативно-правових актів, якими регулюється діяльність нотаріату.

В частині посвідчення, зміни, скасування заповітів пунктом 8 глави 3 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року № 296/5, передбачено, що в умовах воєнного або надзвичайного стану за відсутності доступу до Спадкового реєстру нотаріальне посвідчення заповіту, внесення змін до нього та його скасування здійснюються без використання цього реєстру з подальшим внесенням до нього відповідних відомостей **протягом п'яти робочих днів** з дня відновлення такого доступу. А також відповідно до пункту 1.8 розділу I Положення про Спадковий реєстр, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 07 липня 2011 року № 1810/5, в умовах воєнного або надзвичайного стану за відсутності доступу до Спадкового реєстру реєстрація відомостей про заповіти, зміни до них, скасування заповітів та їх дублікати проводиться **протягом п'яти робочих днів** з дня відновлення такого доступу.

В частині реєстрації посвідчення довіреності, припинення її дії пунктом 7 глави 4 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, встановлено, що в умовах воєнного або надзвичайного стану за відсутності доступу до Єдиного реєстру довіреностей нотаріальне посвідчення довіреностей, припинення їх дії здійснюються без використання цього реєстру з подальшим внесенням до нього відповідних відомостей **протягом п'яти робочих днів** з дня відновлення такого доступу. Згідно з пунктом 2.1 глави 2 Положення про Єдиний реєстр довіреностей, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 28 грудня 2006 року № 111/5, в умовах воєнного або надзвичайного стану за відсутності доступу до Єдиного реєстру реєстрація довіреностей (у тому числі їх дублікатів), посвідчених в нотаріальному порядку, та довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених, а також відомостей про припинення їх дії проводиться **протягом п'яти робочих днів** з дня відновлення такого доступу.

В частині державної реєстрації у Спадковому реєстрі заведеної спадкової справи відповідно до підпункту 2.5 пункту 2 глави 4 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України в умовах воєнного або надзвичайного стану за відсутності доступу до Спадкового реєстру нотаріус заводить спадкову справу без використання

цього реєстру та перевіряє наявність заведеної спадкової справи, спадкового договору, заповіту **протягом п'яти робочих днів** з дня відновлення такого доступу.

Якщо за результатами перевірки відомостей Спадкового реєстру встановлено наявність раніше заведеної спадкової справи, заведена без використання Спадкового реєстру спадкова справа передається до нотаріуса, яким раніше заведено спадкову справу, в порядку, передбаченому Правилами ведення нотаріального діловодства, затвердженими наказом Міністерства юстиції України від 22 грудня 2010 року № 3253/5. Якщо наявність такої справи не встановлено, здійснюється реєстрація спадкової справи в Спадковому реєстрі. Забороняється видача свідоцтва про право на спадщину у спадковій справі, заведеній без використання Спадкового реєстру, до її реєстрації у Спадковому реєстрі.

Крім цього відповідно до пункту 1.8 розділу I Положення про Спадковий реєстр, в умовах воєнного або надзвичайного стану за відсутності доступу до Спадкового реєстру реєстрація відомостей про заведені спадкові справи проводиться протягом п'яти робочих днів з дня відновлення такого доступу.

В частині приймання-передачі спеціальних бланків нотаріальних документів між нотаріусами відповідно до підпункту шостого пункту 1 **Постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 164** дозволяється передача спеціальних бланків нотаріальних документів між нотаріусами, у тому числі поза межами нотаріального округу, із складенням акта приймання-передачі у двох примірниках, засвідчена підписом та печаткою одного з нотаріусів копія якого (з накладеними кваліфікованими електронними підписами нотаріусів або одного з них - для електронної копії) подається (надсилається) державному підприємству “Національні інформаційні системи” або його філії **протягом двох робочих днів** після складення акта.

В частині неможливості з поважної причини виконання обов'язку нотаріуса унесення до Єдиного реєстру відомостей про отримання/витрачання бланків в день отримання/витрачання бланка, та відомостей про недійсні (зіпсовані, анульовані, дефектні, відсутні при відкритті пачки, втрачені або викрадені) бланки негайно, зазначаємо, що відомості про витрачання спеціальних бланків нотаріальних документів та про бланки підлягатимуть внесенню одразу після відновлення доступу до Реєстру бланків нотаріальних документів. Таке внесення не може вважатися несвоєчасним та тягнути за собою персональну та іншу відповідальність нотаріусів згідно пунктів 2.8, 2.9 Порядку ведення Єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів, затвердженого наказом МЮУ 04.11.2009 N 2053/5, **оскільки сталося не з вини приватних чи державних нотаріусів, що офіційно зафіксовано, та подачі додаткових доказів та/або пояснень до територіальних органів Міністерства юстиції України не потребує.**

В частині перебігу строків, передбачених Цивільним кодексом України, Земельним кодексом України щодо прийняття спадщини та відмови від прийняття спадщини, реалізації переважного права співвласника, реалізації переважного права на купівлю земельної ділянки сільськогосподарського призначення тощо, звертаємо увагу на те, що законодавством **не передбачено їх зупинення або продовження** у зв'язку із відсутністю доступу до єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції чи у зв'язку з неналежним їх функціонуванням.

Таким чином, на сьогодні у зв'язку з відсутністю доступу нотаріусів до єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції, нотаріуси можуть:

вчиняти нотаріальні дії, що не потребують здійснення перевірок за відомостями таких єдиних та державних реєстрів та проведення державної реєстрації прав на нерухоме майно, обтяжень на нерухоме та рухоме майно та бізнесу, включаючи:

посвідчення заповітів, змін до них та їх скасування;

посвідчення довіреностей та припинення їх дії;

видачу дублікатів нотаріальних документів, що зберігаються у справах нотаріуса;

засвідчення справжності підписів на заявах та інших документах, у тому числі заявах про згоду виїзду дитини за кордон;

засвідчення справжності підписів на особистих розпорядженнях військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста, який призваний на навчальні (перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві;

засвідчення справжності підпису перекладача;

засвідчення вірності копій (фотокопій) документів і виписок з них;

засвідчення вірності перекладу документів з однієї мови на іншу;

видачу свідоцтв про посвідчення факту, що особа є живою, перебування фізичної особи в певному місці, час пред'явлення документів,

передачу заяви фізичних та юридичних осіб іншим фізичним та юридичним особам;

прийняття у депозит грошових сум та цінних паперів;

прийняття на зберігання документів;

а також заводити спадкові справи, приймати заяви про прийняття спадщини, про відмову від прийняття спадщини тощо.

Інші питання вчинення нотаріальних дій доопрацьовуються додатково та в залежності від стану відновлення роботи реєстрів.

20 грудня 2024 року

**Комісія з аналітично-методичного забезпечення
нотаріальної діяльності
Нотаріальної палати України**